

ΟΔΗΓΟΙ ΠΡΟΣΟΧΗ, ΕΙΝΑΙ ΟΜΟΡΦΗ Η ΖΩΗ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ, ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΑΓΩΓΗ ΤΟΥ
ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ.

Καπετανάκη Σοφία

sk_n6@yahoo.gr

Εκπαιδευτικός ΠΕ60

Σπανάκη Άννα

anna.e.spanaki@gmail.com

Εκπαιδευτικός ΠΕ60

Περίληψη

Οδηγοί προσοχή, είναι όμορφη η ζωή, ένα πρόγραμμα αγωγής υγείας, με θέμα την αγωγή του ενεργού πολίτη, στο πλαίσιο της κυκλοφοριακής αγωγής για την οδική συμπεριφορά πεζών, οδηγών, επιβατών, την οδική ασφάλεια και την διαμόρφωση κυκλοφοριακής συνείδησης. Σκοπός η διασφάλιση της ζωής και της υγείας των νηπίων μας, των οικογενειών τους και των ανθρώπων γενικότερα μέσα από την κυκλοφοριακή αγωγή των παιδιών για την πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων και δυστυχημάτων. Στόχοι η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα γνώσης, σεβασμού και εφαρμογής του Κ.Ο.Κ., η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα σωστής χρήσης του αλκοόλ στη ζωή μας, η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα σωστής χρήσης του κινητού τηλεφώνου κατά την οδήγηση, η πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων μέσω της συντήρησης του οδικού μας δικτύου, η λογοτεχνική και εικαστική προσέγγιση του θέματος, η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα αυτοσεβασμού, αυτοπροστασίας και σεβασμού της ζωής του άλλου, η συνειδητοποίηση της ευθύνης του καθενός μας για την ασφάλειά μας, είτε ως πεζοί είτε ως οδηγοί, είτε ως επιβάτες, η καλλιέργεια της δεξιότητας στα παιδιά να προστατεύουν τον εαυτό τους ως πεζοί αλλά και να εκφράζουν με θάρρος την απαίτηση προς στους γονείς τους, να τους διασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά τους με οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς, η καλλιέργεια της δεξιότητας όλων μας να προστατεύουμε τους εαυτούς μας και τους αγαπημένους μας αρνούμενοι να μπούμε σε όχημα ακατάλληλου- επικίνδυνου οδηγού. Επιμέρους θέματα: ο Κ.Ο.Κ., οι τρόποι για να απαιτήσουμε και να εξασφαλίσουμε την ασφάλειά μας, μια δική μας έρευνα για το θέμα, μια γιορτή- δράση για την οδική ασφάλεια, τα δικά μας μηνύματα και η διάχυσή τους στον κόσμο. Το έντονο ενδιαφέρον των παιδιών, των γονιών και των εκπαιδευτικών έπεισαν όλους μας πως το θέμα επιβάλλεται να εφαρμόζεται σε παιδιά της νηπιακής ηλικίας και να επαναλαμβάνεται, ανάλογα και σε επόμενες βαθμίδες. Έτσι μόνο, αποκτώντας από τα πρώτα τους χρόνια σωστή κυκλοφοριακή συνείδηση, ευελπιστούμε σε σωστή και ασφαλή οδική συμπεριφορά που θα χαρίζει όμορφη ζωή χωρίς άσχημα κι απρόβλεπτα περιστατικά. Οι επισκέψεις σε όμορα σχολεία και υπηρεσίες για επίδοση της αφίσας μας, το τραγούδι μας, το παραμύθι μας, το τηλεοπτικό μας σποτάκι και τα animations μας βοήθησαν να μεταφέρουμε στην ευρύτερη κοινωνία, δια ζώσης και διαδικτυακά, το μήνυμά μας: «Οδηγοί, οδηγοί, επιβάτες και πεζοί προσοχή! Προσοχή, είναι όμορφη η ζωή!»

Λέξεις κλειδιά

Κ.Ο.Κ., οδηγοί, πεζοί, επιβάτες, ασφάλεια.

Εισαγωγή

Οδηγοί προσοχή, είναι όμορφη η ζωή, ένα πρόγραμμα αγωγής υγείας, με θέμα την αγωγή του ενεργού πολίτη, στο πλαίσιο της κυκλοφοριακής αγωγής για: την οδική συμπεριφορά πεζών, οδηγών, επιβατών, την οδική ασφάλεια, την διαμόρφωση κυκλοφοριακής συνείδησης.

Σκοπός η διασφάλιση της ζωής και της υγείας των νηπίων μας, των οικογενειών τους και των ανθρώπων γενικότερα μέσα από την κυκλοφοριακή αγωγή των παιδιών για την πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων και δυστυχημάτων. Στη θεματολογία του προγράμματος εντάσσεται επίσης το φυσικό περιβάλλον, το δομημένο τοπικό περιβάλλον (σπίτι, σχολείο, δήμος), οι ανθρώπινες σχέσεις, ο πολιτισμός.

Το πρόγραμμα υλοποιείται σύμφωνα με το ΔΕΠΠΣ και το ΑΠΣ του Νηπιαγωγείου Συνδέεται με τα προγράμματα σπουδών και συγκεκριμένα με τις μαθησιακές περιοχές: ενεργός πολίτης για τον πολιτισμό και την βιώσιμη ανάπτυξη, φυσικές επιστήμες, μαθηματικά, γλώσσα, μελέτη περιβάλλοντος, πληροφορική, δημιουργία, έκφραση. Με τη μέθοδο σχεδίου εργασίας και μέσα από: το θεατρικό παιχνίδι, τη δραματοποίηση, το κουκλοθέατρο, το χορό, το τραγούδι, τη λογοτεχνική δημιουργία, τη λογοτεχνική προσέγγιση βιβλίων, το εργαστήριο χειροτεχνίας, τις ασκήσεις πεδίου, τις παιδαγωγικές επισκέψεις, τη μέθοδο έρευνας, προσεγγίσαμε τα επιμέρους θέματα: ο Κ.Ο.Κ., οι τρόποι για να απαιτήσουμε και να εξασφαλίσουμε την ασφάλειά μας, μια δική μας έρευνα για το θέμα, μια γιορτή- δράση για την οδική ασφάλεια, τα δικά μας μηνύματα και η διάχυσή τους στον κόσμο, περνώντας απ' όλες τις μαθησιακές περιοχές του Αναλυτικού μας Προγράμματος.

Τα πολλά αυτοσχέδια επιτραπέζια παιχνίδια, ένα δικό μας τραγούδι, ένα δικό μας παραμύθι, τα δικά μας animations, η αφίσα μας, μας βοήθησαν να ευαισθητοποιηθούμε πολύ πάνω στο θέμα της κυκλοφοριακής αγωγής και να καταφέρουμε να ευαισθητοποιήσουμε κι άλλους πάνω σ' αυτό, βροντοφωνάζοντας είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά το μήνυμά μας.

Εμπλεκόμενοι στο πρόγραμμα και οι δύο νηπιαγωγοί του τμήματος, τα 15 προ- νήπια και νήπια, ο σύλλογος γονέων, τα όμορα σχολεία, ο Δήμος Ηρακλείου, το πάρκο κυκλοφοριακής αγωγής, η Τροχαία Ηρακλείου, το Ε.Κ.Α.Β., το Creta chanel, η ψυχολόγος, κυρία Αλεξάνδρα Κακουδάκη.

Το σύνθημα- μήνυμά μας

«Οδηγοί, οδηγοί, επιβάτες και πεζοί προσοχή! Προσοχή, είναι όμορφη η ζωή, ας τη ζήσουμε μαζί!».

Οδηγοί προσοχή, είναι όμορφη η ζωή, το τραγούδι μας.

Γονείς οδηγοί, τηρείτε τον ΚΟΚ με προσοχή!

Είναι όμορφη η ζωή, ας τη ζήσουμε μαζί.

Γονείς οδηγοί κι οι επιβάτες μαζί, ζώνη στο αυτοκίνητο, κράνος στη μηχανή!

Είναι όμορφη η ζωή, ας τη ζήσουμε μαζί.

Γονείς οδηγοί, λίγο λίγο το κρασί!

Είναι όμορφη η ζωή, ας τη ζήσουμε μαζί.

Σκοπός και στόχοι

Η UNESCO έχει θέσει 17 στόχους για την Αειφόρο Ανάπτυξη μέχρι το 2030 (Ατζέντα 2030). Οι στόχοι αυτοί αναφέρονται σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Συγκεκριμένα ο τρίτος στόχος αφορά στην καλή υγεία και ευημερία: Διασφαλίζουμε μία ζωή με υγεία και προάγουμε την ευημερία για όλους, σε όλες τις ηλικίες. Σκοπός του προγράμματος, «Οδηγοί προσοχή, είναι όμορφη η ζωή», η διασφάλιση της ζωής και της υγείας των νηπίων μας, των οικογενειών τους και των ανθρώπων γενικότερα μέσα από την κυκλοφοριακή αγωγή των παιδιών για την πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων και δυστυχημάτων.

Συγκεκριμένα:

Ως προς το γνωστικό τομέα

- η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα γνώσης, σεβασμού και εφαρμογής του Κ.Ο.Κ..
- η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα σωστής χρήσης του αλκοόλ στη ζωή μας.
- η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα σωστής χρήσης του κινητού τηλεφώνου κατά την οδήγηση.
- η πρόληψη των τροχαίων ατυχημάτων μέσω της συντήρησης του οδικού μας δικτύου.
- η λογοτεχνική και εικαστική προσέγγιση του θέματος.
- Οι περιβαλλοντικές προεκτάσεις του θέματος.

Ως προς τον συναισθηματικό τομέα

- η ευαισθητοποίηση των νηπίων, των γονιών και της ευρύτερης κοινωνίας σε θέματα αυτοσεβασμού, αυτοπροστασίας και σεβασμού της ζωής του άλλου.
- η συνειδητοποίηση της ευθύνης του καθενός μας για την ασφάλειά μας, είτε ως πεζοί είτε ως οδηγοί, είτε ως επιβάτες.
- η καλλιέργεια της δεξιότητας στα παιδιά να προστατεύουν τον εαυτό τους ως πεζοί αλλά και να εκφράζουν με θάρρος την απαίτηση προς στους γονείς τους, να τους διασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά τους με οποιοδήποτε μέσο μεταφοράς.
- η καλλιέργεια της δεξιότητας όλων μας να προστατεύουμε τους εαυτούς μας και τους αγαπημένους μας αρνούμενοι να μπούμε σε όχημα ακατάλληλου- επικίνδυνου οδηγού.

Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία

- η καλλιέργεια δεξιοτήτων.
- η συνδυασμένη χρήση ποικίλων πηγών πληροφοριών.
- η υιοθέτηση μαθητοκεντρικών παιδαγωγικών διαδικασιών.
- η διεξαγωγή έρευνας.
- η συνεργασία μεταξύ μας, με τους γονείς μας και με φορείς της τοπικής κοινωνίας.

Ως προς τη μεθοδολογία υλοποίησης του προγράμματος

- η μέθοδος σχεδίου εργασίας.
- η διαθεματικότητα.
- η διεπιστημονικότητα.
- η βιωματική προσέγγιση της γνώσης.
- η ενθάρρυνση μαθητικής πρωτοβουλίας.
- η καλλιέργεια κριτικής σκέψης.
- η ανάπτυξη διαλόγου.
- η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία.
- ο καταγισμός ιδεών.

Περιγραφή δράσης

Από το Σεπτέμβριο κιόλας που μιλήσαμε και παίξαμε τον τρύγο, το πάτημα των σταφυλιών, το κρασί και τραγουδήσαμε το τσιριτρό, άρχισε ο βομβαρδισμός από τις δηλώσεις των παιδιών μας: «...ο μπαμπάς μου πίνει κρασί και μετά οδηγεί!!!», «...ο μπαμπάς μου μιλά στο τηλέφωνο την ώρα που οδηγεί!!!», «...ο μπαμπάς μου δεν μου βάζει κράνος στο μηχανάκι, ούτε ζώνη στο αυτοκίνητο!!!», «...εμένα περνά με κόκκινο...». Όλοι κάτι θέλουν να πουν, να καταθέσουν τη γνώση τους, την εμπειρία τους. «...να το κάνουμε ευέλικτη ζώνη...», επιμένει και συμφωνεί η ομάδα.

Συζητήσαμε για το τι γνωρίζουμε, τι θέλουμε να μάθουμε και πως θα τα μάθουμε. Προχωρήσαμε στη διαμόρφωση του ιστογράμματος. Στη συνέχεια, χωριστήκαμε σε ομάδες εργασίας με βάση τα υποθέματα του project και ενημερώσαμε σχετικά τους γονείς.

Αφού συγκεντρώθηκε και παρουσιάστηκε το εποπτικό υλικό των ομάδων, με παιδαγωγικές μεθόδους που αναφέρονται σε προηγούμενη παράγραφο και μέσα από: το θεατρικό παιχνίδι, τη δραματοποίηση, το κουκλοθέατρο, το χορό, το τραγούδι, την ποιητική και λογοτεχνική δημιουργία, τη λογοτεχνική προσέγγιση βιβλίων, το εργαστήριο χειροτεχνίας, τη μέθοδο έρευνας (δημιουργία και μελέτη ερωτηματολογίων και παραγωγή συμπερασμάτων), τις παιδαγωγικές επισκέψεις μας, τη μελέτη πεδίου, τις εσπερίδες για τους γονείς, προσεγγίσαμε όλα τα επιμέρους θέματα του προγράμματός μας.

Γλώσσα

- Παρουσίαση του υλικού από τα μέλη της κάθε ομάδας.
- Δημιουργία ερωτηματολογίου για την έρευνα. Πώς βλέπουν οι γονείς το θέμα; Είναι οι ίδιοι ευαισθητοποιημένοι; Έχουν ευαισθητοποιήσει εκείνοι το παιδί τους σε θέματα κυκλοφοριακής αγωγής;
- Παρεμβάσεις συμβουλές προς όλους μας με βάση τα αποτελέσματα.
- Προσκλήσεις και δώρα για τους ανθρώπους που μας επισκέφτηκαν και που επισκεφτήκαμε.
- Λογοτεχνική προσέγγιση παραμυθιών.
- Λογοτεχνική δημιουργία, το δικό μας παραμύθι, «Το μυστικό του Σάρη».
- Λογοτεχνική δημιουργία, το δικό μας τραγούδι, «Οδηγοί προσοχή, είναι όμορφη η ζωή».
- Παιχνίδια γλώσσας με κάρτες.
- Ταύτιση λέξεων εικόνων.
- Λοταρία γραμμάτων (λέξεις σχετικές με το θέμα).
- Το αλφαβητάρι της κυκλοφοριακής αγωγής.
- Το παιχνίδι της κρεμάλας, με λέξεις κλειδιά του θέματος.
- Το δικό μας παιχνίδι, το σωστό και το λάθος, το ναι και το όχι, μέσα από εικόνες.
- Παίζοντας με ομοιοκαταληξίες φτιάξαμε το σύνθημα μας.
- Γράμμα στον μπαμπά και τη μαμά, ομαδική εργασία-κολάζ.
- Το δικό μας παραμύθι: Ο Μαξ τριγυρίζει στην πόλη.
- Το δικό μας βιβλίο: Οδηγός Οδικής Συμπεριφοράς».
- Η αφίσες μας (για την οδική ασφάλεια και για τη μόλυνση του περιβάλλοντος από τα καυσαέρια).

Μαθηματικά

- Διεξαγωγή έρευνας, με ερωτηματολόγιο, με δείγμα τους γονείς.

- Μέτρηση και εξαγωγή αποτελεσμάτων. Πρώτα με απλές γραμμές, μετά με χειρόγραφες, ζωγραφισμένες στήλες και μετά με γράφημα στήλες σε πρόγραμμα του υπολογιστή.
- Γνωριμία με τον κύκλο και τις ακτίνες του, μέσα από τους τροχούς.
- Γνωριμία με τα σχήματα, μέσα από τα σήματα του Κ.Ο.Κ..
- Παίξαμε επιτραπέζιο ομαδικό παιχνίδι δικής μας κατασκευής, το ζάρι των συναισθημάτων.
- Αυτοσχέδιο ομαδικό παιχνίδι, φιδάκι, με στόχο την απαρίθμηση ως το 50 και απλές μαθηματικές πράξεις, με εμπλοκή στη γλώσσα (απλές οδηγίες για την εξέλιξη του παιχνιδιού).
- Αυτοσχέδιο ομαδικό παιχνίδι, τόμπολα.
- Αυτοσχέδιο ομαδικό παιχνίδι, memo.
- Αυτοσχέδιο ομαδικό παιχνίδι, ντόμινο, κυκλοφοριακής αγωγής.
- Παζλ (120 κομμάτια) με θέμα τις αφίσες μας.
- Αρίθμηση, μετρήσεις και επίλυση μαθηματικών προβλημάτων μέσα από τα μέσα συγκοινωνίας και τα μέρη τους.

Μελέτη Περιβάλλοντος

Φυσικό περιβάλλον

- Γνωριμία με τα μέσα συγκοινωνίας και τον κύριο Κ.Ο.Κ..
- Η σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος από τους ρύπους των μέσων συγκοινωνίας που συμβάλλει στην καλή μας υγεία, μέσα από θεατρικό παιχνίδι.
- Αυτοσχέδιο επιτραπέζιο παιχνίδι για τις συνέπειες του καυσαερίου στο περιβάλλον και στη ζωή μας.
- Γνωριμία με τα χρώματα και τη σημασία τους, μέσα από τα σήματα και τους φωτεινούς σηματοδότες.
- Παρασκευή μπισκότων – φαναριών με μερέντα και κουφετάκια. Και γευστική απόλαυση αυτών.
- Γνωριμία με τα σχήματα και τη σημασία τους, μέσα από τα σήματα και τους φωτεινούς σηματοδότες.
- Χώρες και πόλεις του κόσμου, μέσα από το παιχνίδι: «έχω ένα αυτοκίνητο που όλο όλο τρέχει».
- Ακατάλληλο οδικό δίκτυο, μέσα από θεατρικό παιχνίδι).

Ανθρωπογενές περιβάλλον

- Οδηγοί, επιβάτες και πεζοί, μέσα από θεατρικό παιχνίδι και δημιουργία animations.
- Τροχαία ατυχήματα και δυστυχήματα, τι φταίει: ποιες οι συνέπειες;
- Οδική συμπεριφορά και συναισθήματα.
- Επίσκεψη τροχονόμων στο Νηπιαγωγείο μας. Η έρευνα μας.
- Σωστή οδική συμπεριφορά, μέσα από θεατρικό παιχνίδι, δραματοποιήσεις παραμυθιών και δημιουργία αφίσας.
- Τι πρέπει να προσέχω, ομαδική εργασία.
- Τα μηνύματά μας σε αφίσες: «Οδηγοί, οδηγοί, επιβάτες και πεζοί προσοχή! Προσοχή, είναι όμορφη η ζωή, ας τη ζήσουμε μαζί!».

- Συνδιδασκαλία με την Πέμπτη τάξη του 23^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου που υλοποιεί σχετικό θέμα. Επίδοση της αφίσας μας σε φορείς της πόλης.

- Παρουσίαση του θέματος στους γονείς, στα όμορα σχολεία, στο Δήμαρχο και αρμόδιους αντιδημάρχους του Δήμου Ηρακλείου, στην Τροχαία, στο Ε.Κ.Α.Β..

Δημιουργία Έκφραση

- Ζωγραφική, με ποικίλα υλικά ομαδική και ατομική.
- Ζωγράφοι του Κ.Ο.Κ., με την τεχνική του Μοντριάν.
- Χειροτεχνίες: μακέτα κυκλοφοριακής αγωγής, μέσα συγκοινωνίας (τρισδιάστατα), επιτραπέζια παιχνίδια, κάρτες, αφίσες.
- Θεατρικό παιχνίδι. Δραματοποιήσεις παραμυθιών και τραγουδιών.
- Ομαδικό παιχνίδι: το χαλασμένο τηλέφωνο με λεξιλόγιο του θέματος.
- Παντομίμα, Η γλώσσα του σώματος.
- Προσέγγιση του θέματος μέσα από λογοτεχνικά βιβλία που συγκέντρωσαν οι ομάδες εργασίας.
- Ψυχοκινητικά παιχνίδια, δραματοποιήσεις καλής και λανθασμένης οδικής συμπεριφοράς.
- Δημιουργία animations.
- Δημιουργία αφισών και τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού σποτ για τη διάχυση των μηνυμάτων του προγράμματός μας.
- Θέμα γενεθλίων το πρόγραμμά μας με τα ανάλογα γλυκίσματα.
- Θέμα των πασχαλινών μας λαμπάδων, οι μικροί τροχονόμοι και οι κανόνες τους.
- Θέμα της καλοκαιρινής μας γιορτής η κυκλοφοριακή αγωγή.

ΤΠΕ

- Διεξαγωγή έρευνας, με ερωτηματολόγιο, με δείγμα τους γονείς.
- Μέτρηση και εξαγωγή αποτελεσμάτων. Πρώτα με απλές γραμμές, μετά με χειρόγραφες, ζωγραφισμένες στήλες και μετά με γράφημα στήλες και γραμμές σε πρόγραμμα του υπολογιστή.
- Παρακολουθήσαμε παραμύθια και κινούμενα σχέδια από το you tube.
- Δημιουργία animations, η ζυγαριά της υγείας, η συνταγή της καλής υγείας, μετρώ ως το 10 με την οικογένειά μου.
- Μια ταινία, με το πρόγραμμα movie maker, των δραστηριοτήτων μας.
- Δημιουργία αφίσας και τηλεοπτικού και ραδιοφωνικού σποτ για τη διάχυση των μηνυμάτων του προγράμματός μας.
- Ανταλλαγή απόψεων, μηνυμάτων και από κοινού κατασκευή σημαίας, σε 3D απόδοση σε ανάλογο ηλεκτρονικό πρόγραμμα, με θέμα: μηνύματα για την οδική ασφάλεια, με την Πέμπτη Τάξη του 23^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου.
- Αναρτήσεις των εργασιών μας στις ιστοσελίδες του νηπιαγωγείου μας.
- Επικαιροποίηση του προγράμματος στην ιστοσελίδα της μαθητικής δημιουργίας της διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου.
- Παρουσίαση του προγράμματος σε μορφή power point.

Επισκέψεις

- Για να επιδώσουμε την αφίσα μας και να μεταφέρουμε το μήνυμά μας: «Οδηγοί, οδηγοί, επιβάτες και πεζοί προσοχή! Προσοχή, είναι όμορφη η ζωή, ας τη ζήσουμε μαζί!», επισκεφτήκαμε το Δημαρχείο Ηρακλείου, το ΕΚΑΒ Ηρακλείου, το 23^ο Δημοτικό σχολείο Ηρακλείου, το 26^ο και 35^ο Νηπιαγωγεία Ηρακλείου.

- Επισκεφτήκαμε την Ε΄ Δημοτικού, την τάξη του κυρίου Νίκου Σηφάκη, στο 23^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου και πραγματοποιήσαμε συνδιδασκαλία, εφόσον κι εκείνοι υλοποιούσαν παρόμοιο πρόγραμμα.

- Για να κάνουμε πράξη ότι μάθαμε επισκεφτήκαμε το Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής Ηρακλείου.

- Φιλοξενήσαμε στο Νηπιαγωγείο μας τον Υποδιευθυντή της Τροχαίας Ηρακλείου, Αστυνόμο Β΄, κο Στέλιο Καρακούδη και τον Αρχιφύλακα της Τροχαίας, κο Γιώργο Σχοιναράκη.

- Φιλοξενήσαμε στο Νηπιαγωγείο μας το Διοικητή του 4^{ου} Πυροσβεστικού Σώματος Ηρακλείου, επιπυραγό, κο Γεώργιο Σταυρακάκη και τον Π.Π.Υ. κο Νεκτάριο Πανταγάκη.

- Υλοποιήσαμε δράση ποδηλασίας, στο κέντρο του Ηρακλείου, με αρωγό το Σύλλογο Γονέων, συμμετέχοντας έτσι στη δράση 2018 του Let' s do it.

- Φιλοξενήσαμε τα παιδιά και τις νηπιαγωγούς του 26^{ου} Νηπιαγωγείου Ηρακλείου στο χώρο μας για ανταλλαγή μηνυμάτων.

Επιμορφωτικά σεμινάρια για τις Νηπιαγωγούς

Διήμερο Οδικής Ασφάλειας. Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Κρήτης, 2 & 3 Μαρτίου 2018. «Δρόμος Ζωής».

Ενημερωτικές συναντήσεις- εσπερίδες με τους γονείς

1^η ενημερωτική συνάντηση, θέμα: «Στάδια ψυχοκινητικής και κοινωνικής ανάπτυξης νηπίου. Τι κατανοεί, τι ανάγκες έχει, πως βλέπει τον κόσμο», Τετάρτη: 28/02/2018, στο 6^ο Νηπιαγωγείο, 4:30-6:30μ.μ., εισηγήτρια: Κα Αλεξάνδρα Κακουδάκη, παιδοψυχολόγος.

2^η ενημερωτική συνάντηση, θέμα: «Η απώλεια και το πένθος. Πως το κατανοεί το νήπιο. Πως το διαχειρίζεται», Τετάρτη: 14/03/2018, στο 6^ο Νηπιαγωγείο, 4:30-6:30μ.μ., εισηγήτρια: Κα Αλεξάνδρα Κακουδάκη, παιδοψυχολόγος.

3^η ενημερωτική συνάντηση, θέμα: «Οι συγκρούσεις των αδελφών και ο ρόλος του γονέα», Τετάρτη 28/03/2018, στο 6^ο Νηπιαγωγείο, 4:30-6:30μ.μ., εισηγήτρια: Κα Αλεξάνδρα Κακουδάκη, παιδοψυχολόγος.

4^η ενημερωτική συνάντηση, θέμα: «Τα όρια της οικογένειας, οι τριγωνοποιήσεις», Τετάρτη: 25/04/2018, στο 6^ο Νηπιαγωγείο, 4:30-6:30μ.μ., εισηγήτρια: κα Αλεξάνδρα Κακουδάκη, παιδοψυχολόγος.

5^η ενημερωτική συνάντηση– βραδιά κινηματογράφου (το αλκοόλ και τα τροχαία), παρουσίαση του προγράμματος θέμα: «Οδηγοί προσοχή είναι όμορφη η ζωή», Τετάρτη: 16/05/2018, στο 6^ο Νηπιαγωγείο, 4:30-6:30μ.μ., από τις νηπιαγωγούς.

Συμπεράσματα

Αβίαστα, με τρόπο παιγνιώδη και βιωματικό, με τη διεξαγωγή έρευνας και μέσα από τη λογοτεχνική δημιουργία και την πετυχημένη διάχυση των μηνυμάτων μας μέσα από τις συναντήσεις με φορείς, μέσα από αναρτήσεις στο διαδίκτυο και μέσα από τη συνεργασία μας με το Δήμο Ηρακλείου, το ΕΚΑΒ την Τροχαία, την Πυροσβεστική και τοπικό τηλεοπτικό και ραδιοφωνικό κανάλι καταφέραμε να υλοποιήσουμε όλους τους στόχους του προγράμματός μας.

Σημαντικά συνέβαλαν στην επίτευξη των στόχων μας και οι ενημερωτικές εσπερίδες για τους γονείς καθώς και η σχετική επιμόρφωση των νηπιαγωγών αυτό το διάστημα υλοποίησης του project.

Προσεγγίσαμε τα επιμέρους θέματα του προγράμματος, υλοποιώντας δραστηριότητες που βοηθούν στην επίτευξη στόχων απ' όλες τις μαθησιακές περιοχές του Αναλυτικού Προγράμματος του Νηπιαγωγείου.

Το έντονο ενδιαφέρον των παιδιών για το θέμα καθώς και των γονιών και των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν στις ενημερωτικές εσπερίδες που έγιναν, έπεισαν όλους μας πως το θέμα όχι μόνο ακατάλληλο και δύσκολο δεν είναι για τα παιδιά της νηπιακής ηλικίας αλλά απαραίτητο να εφαρμόζεται από το Νηπιαγωγείο και να επαναλαμβάνεται, ανάλογα και σε επόμενες βαθμίδες. Οι επισκέψεις σε όμορα σχολεία και υπηρεσίες για επίδοση της αφίσας μας, το τραγούδι μας, το παραμύθι μας, το τηλεοπτικό μας σποτάκι και τα animations μας βοήθησαν να μεταφέρουμε στην ευρύτερη κοινωνία, δια ζώσης και διαδικτυακά, το μήνυμά μας: «Οδηγοί, οδηγοί, επιβάτες και πεζοί προσοχή! Προσοχή, είναι όμορφη η ζωή, ας τη ζήσουμε μαζί!».

Ευχαριστίες

Ευχαριστούμε θερμά για την πολύτιμη συμβολή τους στην υλοποίηση, στην παρουσίαση και στην επικαιροποίηση στο διαδίκτυο του προγράμματός μας τους παρακάτω:

- Τα νήπια και προνήπια του 6^{ου} Νηπιαγωγείου Ηρακλείου.
- Τους γονείς των παιδιών μας.
- Την πρόεδρο, κυρία Δήμητρα Καρπαθιωτάκη και το Δ.Σ.Συλλόγου γονέων μας.
- Την Ε΄ Δημοτικού, την τάξη του κυρίου Νίκου Σηφάκη, στο 23^ο Δημοτικό Σχολείο Ηρακλείου.
- Το Διοικητή του 4^{ου} Πυροσβεστικού Σώματος Ηρακλείου, επιπυραγό, κο Γεώργιο Σταυρακάκη και τον Π.Π.Υ. κο Νεκτάριο Πανταγάκη.
- Τον Υποδιευθυντή της Τροχαίας Ηρακλείου, Αστυνόμο Β΄, κο Στέλιο Καρακούδη και τον Αρχιφύλακα της Τροχαίας, κο Γιώργο Σχοιναράκη.
- Τη διευθύντρια του ΕΚΑΒ, κυρία Μάγδα Ζεάκη και τα πληρώματα, κυρίους Μενέλαο Καρακωνσταντάκη, Μανώλη Τζωρμπατζάκη, Γιώργο Νεραντζουλάκη, Στέλιο Κουκουλάκη.
- Τον κύριο Στέργιο Σπανάκη, υπεύθυνο του γραφείου Σχολικών Δραστηριοτήτων της Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ηρακλείου.

- Τη Σχολική μας Σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής, κυρία Ελευθερία Σιμιτζή Δέλλα.
- Την κυρία Αλεξάνδρα Κακουδάκη, ψυχολόγο, για τις δωρεάν εισηγήσεις της.
- Τη διευθύντρια, κυρία Ειρήνη Βιδάκη και το προσωπικό του 23^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου.
- Την προϊσταμένη του 26^{ου} Νηπιαγωγείου Ηρακλείου, κυρία Μαρία Κοτζαμπασάκη και όλες τις νηπιαγωγούς των 26^{ου} και 35^{ου} Νηπιαγωγείων Ηρακλείου.

Βιβλιογραφία

Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας (2017). Η οδική ασφάλεια μέσα από τα μάτια των παιδιών.

Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας. Τετράδιο κυκλοφοριακής αγωγής.

Δεληκανάκη Νίκη (2005). Συναισθηματική Αγωγή. Εκδόσεις: Ταξιδευτής.

Δεληκανάκη Νίκη. Μηνύματα κυκλοφοριακής αγωγής παντός καιρού.

Δεληκανάκη Νίκη (2004). Παιδικά ατυχήματα. Εκδόσεις: Τυποκρέτα.

Κομπόλι Μάριο. Στο δρόμο. Εκδόσεις: φλούδας.

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (2003). Διαθεματικό Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών για το Νηπιαγωγείο.

Πρόγραμμα Σπουδών Νηπιαγωγείου (2011). ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (σχολείο 21^{ου} αιώνα). Νέο Πρόγραμμα Σπουδών.

Πιτσιδοπούλου Ελένη (2006). Καλώς τον κύριο ΚΟΚ. Εκδόσεις: Κέδρος.

Σπάθελφ Μπαρμπέλ (2004). Το αγγελάκι που μαθαίνει τους κανόνες οδικής συμπεριφοράς. Εκδόσεις: modern times.

Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών (2007). Μια νέα αντίληψη για την οδική ασφάλεια.

Δικτυογραφία

[Η σακαράκα](#)

[Καλώς τον κύριο Κ.Ο.Κ.](#)

[Κυκλοφοριακή αγωγή.](#)

[Κυκλοφοριακή αγωγή. Ευέλικτη ζώνη 2014-2015.](#)

[Κυκλοφοριακή αγωγή στο νηπιαγωγείο.](#)

[Μαθαίνω τους φωτεινούς σηματοδότες| Εκπαιδευτικό | Μουσικό | Ελληνικά | Greek Nursery Rhymes.](#)

[Οδική συμπεριφορά 2- animation.](#)

[Ο φίλος μας ο Κ.Ο.Κ. ΕΤ2 1987.](#)

[Ο φίλος μου ο ποδηλατάκιας.](#)

[Ο μικρός Νικόλας. Κώδικας οδικής κυκλοφορίας.](#)

[Ο μικρός Νικόλας. Το ποδήλατο.](#)

[Ο μικρός Νικόλας. Τα πατίνα.](#)

[Παιδικό τραγούδι κυκλοφοριακής αγωγής "Προσοχή-Προσοχή".](#)

[Το τραγούδι του Κ.Ο.Κ.](#)